

Vår Fågelvärld 21 (1962)

Röd hake (*Erithacus rubecula*). 1 ex. noterades några ggr i dec. 1958 och jan. 1959 på Mösseberg (CS, HN, RL). Under hela febr. 1958 sågs ett ex. på Falköpings sopptipp.

Ängspiplärka (*Anthus pratensis*). 1 ex. 5.1.1959 vid sopptippen (CS, RL).

Hämping (*Corduelis cannabina*). 2 ex., hané och hona, 31.12.1958 vid tippen (CS, RL, HN).

Bändelkorsnäbb (*Loxia leucoptera*). 4 ex. vid Marka, SW om Falköping 19.11.1956 (ÅA).

AA = ÅKE ABRAHAMSSON, KGE = KARL-GUSTAV ERIXON, KGG = KARL-GUSTAV GUSTAVSSON, HL = HOLGER LERNER, UL = ULF LERNER, RL = RAGNAR LUNDQVIST, HN = HANS NYSTRÖM, GR = GEORG ROSLUND, CS = CHRISTER SJÖGREN, HW = HJALMAR WAHLSTRÖM.

HANS NYSTRÖM

Summary: Bird report from the area of Falköping (58° 10' N, 13° 33' E). A still unfledged young of *Anas platyrhynchos* seen on November 1st 1959; one *Falco rusticolus* seen on January 25th 1957; many observations of *Corvus corax* in March-June 1959; four *Loxia leucoptera* on November 19th 1956.

12. Fågelobservationer från Hyn-sjöarna i Värmland

Vit stork (*Ciconia ciconia*). Två ex. passerade N. Hyn, NW Karlstad, på morgonen den 23.4.1961 på flykt mot NE.

Vaktel (*Coturnix coturnix*). Hördes från åkrarna NW N. Hyn under tiden 29.5.—24.6.1961.

Dvärgsumphöna (*Porzana pusilla*). Strax före midnatt den 1.6.1961 hörde jag från södra delen av S. Hyn ett läte som jag genast förstod kom från en dvärgsumphöna. Jag hade tidigare hört Sveriges Radios inspelning av arten. Hon ropade upphört och var fortfarande igång då jag vid 04-tiden lämnade platsen. Jag kunde komma den orädda fågeln så nära som tre meter, utan att hon märkbart reagerade. Tillhället var i kanten av en liten göl med rätt lågvuxen vegetation av kalmus, vattenpilört, missne m. fl. arter. Under mörktimrnarna ljöd hennes läte ungefär *squack, quack, quack, quarrrrrllls*, den avslutande drillen av varierande längd. Fram mot dagningen upphörde det inledande *quackete* och blott drillen hördes.

Dvärgsumphönan hördes flera följande dagar fram till den 8.6.

Detta torde vara första fyndet av arten i Värmland.

ARNE EKLÖW

Summary: Bird observations from the Hyn lakes (about 59° 30' N, 13° 14' E) in the province of Värmland. Two *Ciconia ciconia* passing NE on April 23rd 1961; *Coturnix coturnix* heard on May 29th—June 24th 1961; One *Porzana pusilla* heard between June 1st and June 8th 1961.

13. Fågelobservationer från Västmanland 1957—1961

Svarthakedopping (*Podiceps auritus*). Denna art har en stark stam i Gussjön, Fläckebo sn. Den 19.5.1957 observerades samtidigt 26 ex., fem bon hittades (HA). I den tämligen närbelägna Rudsjön i Harakers sn häckade svarthaken i två par den 26.5.1960 (HA, CN, LÅ).

MEDDELANDEN

S m å d o p p i n g (*Podiceps ruficollis*). Ett ex. iakttogs i hamnen i Västerås den 22.12.1959 (TN, GTs). I Gussjön sågs ett ex. den 16.4.1961 (HA) samt den 5.11. och den 19.11.1961 (LE, PF, H-OH, JV).

H ä g e r (*Ardea cinerea*). Iakttas årligen i Västeråstrakten. Vid Asköviken, 12 km SW Västerås, ägde häckning rum 1958 och 1959. Ett par häckade enligt observation den 28.6.1959 (HA, LÅ). 1960 ägde häckning rum på en ö i Mälaren nära Strömsholm. På Ridön, Västerås-Barkarö sn sågs 5 ex. den 7.7.1961 (H-OH, RL).

V i t s t o r k (*Ciconia ciconia*). Den 16.5.1961 sågs ett ex. vid Starfors tegelbruk 20 km E Sala. Fågeln hade byggt ett bo på en hög skorsten. Den försvann från platsen i början av juni (PF, TN, JV).

S v ä r t a (*Melanitta fusca*). En ♂ sågs i Asköviken den 19.10. och den 9.11.1958 (H-OH).

S a l s k r a k e (*Mergus albellus*). Iakttas i landskapet såväl vår som höst. I Gussjön låg en ♂ kvar till den 10.6.1961 (LE, H-OH).

S å n g s v a n (*Cygnus cygnus*). Sjöarna Rörbrosjön, Fläcksjön och Gussjön utgöra sedan gammalt rastplatser för sångsvan. Den 18.4.1957 iakttogs 54 ex. vid Rörbrosjön (HA, BHG), den 4.4. och den 12.4.1959 60 resp. 70 ex. vid Gussjön (HA, CN, LÅ).

M i n d r e s å n g s v a n (*Cygnus columbianus*). Ett ex. iakttogs den 1.5.1959 på ett översvämningsområde NE Gussjön (HA, CN, LÅ).

K u n g s ö r n (*Aquila chrysaëtos*). Årviss vintergäst vid Asköviken. Den 1.2.1959 sågs samtidigt 4 ex. (LE, TN, H-OH).

H a v s ö r n (*Haliaetus albicilla*). Årviss vintergäst kring Ängsö. Vintern 1961 gästades trakten av tre ex. Den 24.3.1957 sågs två ad. (♂ och ♀) vid Asköviken (H-OH, RL), den 13.4.1958 en juv. vid Asköviken, den 12.3.1959 en ad. vid Ekeholm, Västerås-Barkarö sn (H-OH), den 19.3.1961 ett ex. vid Asköviken (LE, PF, H-OH), och den 12.12.1961 en ad. över Västerås centrum (RL).

P i l g r i m s f a l k (*Falco peregrinus*). 1958 gjordes tre observationer: Den 1.5. vid Solingemyren, ca 30 km N Västerås (PF). Den 8.6. vid Fagerön i Mälaren (LE, TN). Den 17.8. vid Asköviken (LE). 1961 sågs ett ex. den 19.3. vid Asköviken (PF).

A f t o n f a l k (*Falco vespertinus*). Den 17.5.1959 påträffades två hanar och en hona av aftonfalk vid Gussjön, Fåglarna kunde därefter dagligen ses i trakten under 14 dagar, varefter de försvunno (HA, LE, TN, CN, LÅ, SA).

M i n d r e s u m p h ö n a (*Porzana parva*). Ett ex. hördes och sågs i sundet mellan Broholmen och Sandholmen nära Strömsholm den 3.6.1960 (LE, PF, H-OH, TN).

K o r n k n a r r (*Crex crex*). Hördes några kvällar vid Lilla Skogstorp, Västerås-Barkarö sn i början av juni 1958 (meddelande till H-OH). Ett ex. vid Almö, Västerås-Barkarö sn den 19.6.1959 (H-OH). Vid Asköviken hördes ett ex. den 16.5.1960 och ca en vecka framåt (PF, H-OH). Den 15.6.1961 hördes ett ex. vid Svedboäng, Västerfärnebo sn (LE, H-OH).

S t r a n d s k a t a (*Haematopus ostralegus*). Två observationer gjordes 1958, ett ex. vid Fläcksjön den 1.5. (TN) och ett ex. vid Asköviken den 25.5. (H-OH).

M i n d r e s t r a n d p i p a r e (*Charadrius dubius*). Ett par påträffades häckande inom hamnområdet i Västerås den 21.7.1958 (HA, GT).

D u b b e l b e c k a s i n (*Capella media*). Den 21.9.1958 stöttes ett ex. upp vid Asköviken (LE, H-OH).

D v ä r g b e c k a s i n (*Limnocryptes minimus*). Årviss genomflyttare vår och höst.

- as den
11. och
12 km
vatten
söder om
vatten
1.1958
Gussjön
utgöra
rosjön
. LÄ).
5.1959
2.1959
1961
H-OH,
Västerås-
heden
n 1.5.
(LE,
(PF),
och en
under
nellan
TN).
Västerås-
Västerås-
10 och
Väster-
8. ett
kande
p vid
höst.
- Rödbena (*Tringa totanus*). Vid Svartåns inlopp i Fläcksjön sågs ett ex. ivrigt varnande den 26.5.1960 (LE, H-OH, TN).
- Kustsnäppa (*Calidris canutus*). Ett ex. i vinterdräkt sågs den 28.8.1960 vid Gussjön (LE, H-OH, TN).
- Dvärgmås (*Larus minutus*). Arten tycks ha försunnit som häckfågel i Asköviken, men ses där varje vår. Den har i stället dykt upp i Fläcksjön, där 13 ex. sågs den 26.5.1960. Den 5.6. samma år upptäcktes fyra bon i en skrattmåskoloni. Häckning ägde rum även 1961 (LE, TN).
- Svarttärna (*Chlidonias nigra*). Häckar troligen fortfarande i Asköviken med 2–3 par. Den 26.5.1960 observerades ett ex. vid Svartåns inlopp i Fläcksjön (LE, H-OH, TN).
- Skräntärna (*Hydroprogne tschegrava*). Två ex. sågs över Gussjön den 7.6.1960 (PF) och ett ex. fiskande den 25.6.1960 (HA, CN, LA).
- Hökugla (*Surnia ulula*). Ett ex. sågs den 15.10.1957 i Grytaskogen strax N Västerås (LE).
- Jordugla (*Asio flammeus*). Den 15.6.1961 iakttoptes ett ex. nära Boasjön i Rytterne sn (H-OH, RL).
- Kungsfiskare (*Alcedo atthis*). I Svartån vid Forsby, Skultuna, sågs ett ex. den 17.2.1957 (LE). Den 26.12.1959 observerades ett ex. vid Västerås kraftverk (PF).
- Vitryggig hackspett (*Dendrocopos leucotos*). Vid Asköviken sågs ett ex. den 30.3.1957 (PF). Två ex. (♂ och ♀) iakttoptes den 5.3.1961 vid Tisjön, Möklinta sn (LE, PF, TN), samt en hane vid Gussjön den 19.11.1961 (LE, PF, H-OH, RL, JV).
- Sommargylling (*Oriolus oriolus*). Den 30.5.1960 sågs och hördes en utfärgad hane vid Broholmen nära Strömsholm (LE, H-OH, TN).
- Svartkråka (*Corvus corone corone*). I Irsta sn observerades ett ex. den 6.4.1958 (LE, PF).
- Råka (*Corvus frugilegus*). Vid Ekeholm, Västerås-Barkarö sn, sågs ett ex. den 8.3.1959 och två ex. den 16.3.1959. Vid Asköviken iakttoptes ett ex. den 22.3.1959 och ett ex. den 27.3.1960. (H-OH).
- Näktergal (*Luscinia luscinia*). Förekommer årligen med flera ex. vid Asköviken. 1958 hördes fem olika ex. sjunga. Den 13.6.1957 hördes ett ex. vid Holm, Västerås-Barkarö sn, den 14.6.1957 ett ex. vid Eklunda, Västerås-Barkarö sn (H-OH), den 29.5.1960 ett ex. vid Strömsholm (LE, H-OH, TN), samt den 15.6.1961 ett ex. vid Boasjön, Rytterne sn (H-OH, RL).
- Gräshoppsångare (*Locustella naevia*). Årsvis vid Asköviken. Den 31.5.1958 sjöng samtidigt fyra ex. vid Askö (H-OH). Vid Almö, Västerås-Barkarö sn, hördes ett ex. den 27.5.1958 (H-OH, RL) och ett ex. på samma plats den 19.6.1959 (H-OH). I början av juni 1960 hördes fem ex. vid Gussjön (LE, TN). I Östersjön, en utdikad sjö ca 10 km W Sala, sjöng ett ex. den 12.6.1960 (LE, H-OH, TN). Den 9.6.1961 hördes ett ex. vid Gångholmen, Västerås-Barkarö sn (H-OH). Den 15.6.1961 sjöng två ex. vid Svedboäng i Västerfärnebo sn (LE, H-OH).
- Flodsångare (*Locustella fluviatilis*). Den 7.6.1960 hördes ett ex. i Heby. Enligt ortsbefolkningen hade fågeln hörts redan de sista dagarna i maj. Den uppehöll sig intill Örsundaån, med förkärlek i en liten sälgbuske. På platsen växte rikligt med älgräs och nässlor. Senaste observationsdatum var den 13.6. (H-OH). Vid Lövudden strax utanför Västerås hördes ett ex. på kvällen den 11.7.1960 (JV).

MEDDELANDEN

Rödstrupig piplärka (*Anthus cervinus*). Två vårobservationer av arten skall omnämnas: Den 9.5.1958 observerades ett ex. tillsammans med ängspiplärkor vid Kraftverkstippen i Västerås (TN). Den 22.5.1960 sågs två ex. vid Asköviken (H-OH).

Stenkänck (*Coccothraustes coccothraustes*). I Västeråstrakten har arten uppträtt under årets alla månader. De flesta observationerna har gjorts i mars–maj. Den 22.3.1959 sågs fem ex. vid Asköviken (LE, PF, H-OH, RL, JV).

Vinterhämpling (*Carduelis flavirostris*). Vid den s.k. Tippen i närheten av ängkraftverket i Västerås brukar sedan några år tillbaka en mindre flock av denna art hålla till vintertid (HA, BHG, GT).

Båndelkorsnäbb (*Loxia leucoptera*). I ett lärkbestånd vid Asköviken sågs tre ex. den 3.3.1957 (RL). Den 24.10.1961 sågs ett ex. nära Kraftverket i Västerås (LE, PF).

Videsparv (*Emberiza rustica*). Vid Hallsjön ca 10 km N Skultuna bruk iaktogs en hane och en hona den 10.5.1959 (PF, LS).

Lappsparr (*Calcarius lapponicus*). Den 1.5.1958 observerades en sjungande hane vid Solingemyren (H-OH, RL, JV).

Områdena kring Köpingsåns utlopp i Mälaren med där befintliga dybankar utgör värdefulla rastplatser för vadare. Den 24.7.1958 iakttogets här 4 spovsnäppor (*Calidris ferruginea*), 30 kärrsnäppor (*Calidris alpina*) och en myrspov (*Limosa lapponica*) samt den 9.8.1958 13 rödbenor (*Tringa totanus*) (HA). Den 6.9.1959 vistades här 10 småsnäppor (*Calidris minuta*) (HA, CN, LÅ).

HA=HANS AVELIN, LE=LEIF ERIKSSON, PF=PATRIK FREDRIKSSON, BHG=BENGT H. GIRELL, H-OH=HANS-OLOF HELLEVIST, RL=RICKARD LAGER, TN=TORE NILSSON, CN=CARL NORDLUND, LS=LARS SUNDHOLM, GT=G. TIBBLING, GTs=G. TISELIUS, JV=JAN VIRKING, LÅ=LENNART ÅKERBRANDT, SÅ=SET ÅKERBRANDT.

HANS AVELIN LEIF ERIKSSON HANS-OLOF HELLEVIST

Summary: Bird observations from the province of Västmanland in 1957–1961. *Podiceps auritus* breeding with many pairs in lake Gussjön ($59^{\circ} 54' N$, $16^{\circ} 22' E$), five nests found in 1957 and up to 26 specimens seen that year; one *Podiceps ruficollis* seen in the harbour of Västerås ($59^{\circ} 36' N$, $16^{\circ} 33' E$) on December 22nd 1959 and one in Gussjön on April 16th, November 5th and November 19th 1961; *Ardea cinerea* breeding at Asköviken 12 km SW Västerås in 1958 and 1959 and near Strömsholm ($59^{\circ} 30' N$, $16^{\circ} 16' E$) in 1960; one *Ciconia ciconia* built a nest on a high chimney at Starfors brickyard, near Heby ($59^{\circ} 57' N$, $16^{\circ} 51' E$) in May 1961. The bird disappeared in the beginning of June. At lake Gussjön two males and one female of *Falco vespertinus* were seen during a period of two weeks at the end of May in 1959, one *Porzana parva* heard and seen on June 3rd 1960 near Strömsholm; *Larus minutus* breeding at lake Fläcksjön in 1960 and 1961 — in 1960 four nests found —; 2–3 pairs of *Chlidonias nigris* yearly breeding at Asköviken; observations of *Oriolus oriolus* on May 30th 1960 and *Corvus corone corone* on April 6th 1958; one *Locustella fluviatilis* heard at Heby on June 7th–13th 1960 and one near Västerås on July 11th 1960.